

**NOTITIE REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU
MILIEUEFFECTRAPPORTAGE VOOR PLANNEN**

VIERDE WATERHUISHOUDINGSPLAN GELDERLAND
(2009 - 2015)

PROVINCIE GELDERLAND

13 juni 2008
B02023/CE8/026/000012

Inhoud

1 Aanleiding	5
2 Het waterhuishoudingsplan	7
2.1 Één van de vijf Gelderse Omgevingsplannen	7
2.2 Het derde Waterhuishoudingsplan 2005 - 2009	7
2.3 Het vierde Waterhuishoudingsplan 2009 - 2015	10
2.3.1 Kaderrichtlijn Water (KRW)	10
2.3.2 Gewijzigde wet- en regelgeving	11
3 Milieueffectrapportage voor plannen	13
3.1 Toetsing aan de verplichting	13
3.2 De procedure	18
3.3 Eisen aan het milieueffectrapport	20
4 Aanpak planmer	21
4.1 Doel van het planMER	21
4.2 Milieubeoordeling van de planmerplichtige onderdelen	22
4.3 Milieubeoordeling van de andere beleidsuitspraken	23
4.4 Vorm van het planMER	24
Bijlage 1 Groslijst m.e.r.-plicht: mogelijk relevante activiteiten	25
Colofon	30

HOOFDSTUK 1

Aanleiding

HET DERDE WATERHUISHOUDINGSPLAN

Met het Waterhuishoudingsplan wordt richting gegeven aan de inrichting en beheer van de waterhuishouding in Gelderland. Het derde Waterhuishoudingsplan (WHP3) omvat zowel het beleid voor de kwantiteit van het oppervlaktewater en het grondwater als de kwaliteit van het oppervlaktewater. Ook het thema veiligheid van primaire en secundaire waterkeringen maakt onderdeel uit van het WHP3. Einddoel is dat uiterlijk in 2030 het waterbeheer volledig op orde is ten behoeve van de maatschappelijke functies

HET VIERDE WATERHUISHOUDINGSPLAN

De planperiode van WHP3 is 2005 tot 2009. Vanwege de verplichte implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en enkele wijzigingen in de wetgeving zijn geringe beleidsaanpassingen noodzakelijk. Daarom wordt het WHP3 geactualiseerd resulterend in het WHP4. De beoogde planperiode van het WHP4 is 2009 tot 2015. Het WHP4 volgt het motto van het Gelders coalitieakkoord 2007-2011: uitvoering van bestaande plannen. Inzet blijft om het beleid uit het huidige WHP3 zoveel mogelijk voort te zetten.

MILIEUEFFECTRAPPORTAGE VOOR PLANNEN

Ter ondersteuning van de besluitvorming wordt gekoppeld aan het opstellen van het WHP4 de procedure van de milieueffectrapportage voor plannen doorlopen (planmer). Deze notitie Reikwijdte en Detailniveau vormt het startdocument voor de procedure. Deze notitie is bedoeld om de bij de besluitvorming over het WHP4 te betrekken bestuursorganen te raadplegen over het voornemen en de hiermee samenhangende aanpak voor het nog op te stellen milieueffectrapport (planMER).

DOEL VAN HET MER

Met het planMER wordt een vierledig doel beoogd:

1. Eventuele beperkte aanvulling van het WHP4 in het geval van te verwachten maatregelen met niet wenselijke milieueffecten.
2. Besluitvormers gericht inzicht geven in de beschikbare milieu-informatie, zodat kan worden afgewogen of dit voldoende is voor de besluitvorming.
3. Informeren van de instanties die zijn belast met de verdere planvorming: welke maatregelen zijn mogelijk aan de orde, welke typen milieueffecten zijn hierbij mogelijk in het geding en is er mogelijk een relatie met de m.e.r.-plicht en met Natura 2000.
4. Bruikbaar door de provincie bij het toezicht op de uitvoering van het beleid en de evaluatie hiervan.

LEESWIJZER

Deze notitie bestaat naast deze aanleiding uit nog drie hoofdstukken:

- In hoofdstuk 2 wordt nader ingegaan op het Waterhuishoudingsplan Gelderland.
- Hoofdstuk 3 beschrijft de planmer-plicht, de te doorlopen procedure en de eisen die worden gesteld aan het planMER.
- In hoofdstuk 4 wordt de aanpak voor het nog op te stellen planMER toegelicht.

HOOFDSTUK 2 Het waterhuishoudingsplan

2.1

ÉÉN VAN DE VIJF GELDERSE OMGEVINGSPLANNEN

Het omgevingsbeleid van de provincie is vastgelegd in vijf beleidsplannen:

- Provinciaal Verkeers- en Vervoerplan.
- Streekplan.
- Gelders Milieuplan.
- Waterhuishoudingsplan.
- Reconstructieplannen.

Een prettige en goede leefomgeving, daar gaat het allemaal om. Water is een belangrijke voorwaarde voor de kwaliteit van de leefomgeving. Het Waterhuishoudingsplan is gebaseerd op artikel 7 van de Wet op de waterhuishouding. Met het Waterhuishoudingsplan wordt richting gegeven aan de inrichting en beheer van de waterhuishouding in Gelderland. Het Waterhuishoudingsplan bevat de hoofdlijnen van het beleid en er wordt zorg gedragen voor de afstemming van het waterbeleid met de ruimtelijke ordening, het milieubeleid en het verkeer- en vervoerbeleid van verschillende overheden. Het Waterhuishoudingsplan is na vaststelling het toetsingskader voor waterbeleid voor de plannen van waterbeheerders.

2.2

HET DERDE WATERHUISHOUDINGSPLAN 2005 - 2009

In het derde Waterhuishoudingsplan wordt gekozen voor de invalshoek van integraal waterbeheer. Het derde Waterhuishoudingsplan omvat zowel het beleid voor de kwantiteit van het oppervlaktewater en het grondwater als de kwaliteit van het oppervlaktewater. Het Gelders Milieuplan regelt onder meer de bescherming van de grondwaterkwaliteit. Het derde Waterhuishoudingsplan omvat al het grond- en oppervlaktewater binnen de provincie Gelderland, behalve de grote rivieren en de Randmeren. Het rijk beheert deze. Ook het thema veiligheid van primaire en secundaire waterkeringen maakt onderdeel uit van het derde Waterhuishoudingsplan. Tenslotte is er aandacht voor enkele specifieke onderwerpen, te weten zwemwater, scheepvaart, sportvisserij, recreatie en landschaps- en cultuurhistorische waarden die samenhangen met het watersysteem in Gelderland. Het derde Waterhuishoudingsplan staat niet op zichzelf. Stroomgebiedsvisies, Reconstructieplannen, Nationaal Bestuursakkoord Water en de Europese Kaderrichtlijn Water zijn bouwstenen geweest voor het derde Waterhuishoudingsplan.

Water op orde in 2030

Einddoel in 2030 is dat het waterbeheer volledig op orde is ten behoeve van de maatschappelijke functies. Voor deze functies zal door de waterschappen het gewenste grond- en oppervlaktewaterregiem worden bepaald. Het waterbeheer heeft betrekking op de thema's:

- Veiligheid tegen hoogwater.
- Droge voeten en water voor droge tijden.
- Natte natuur.
- Schoon water in gebieden.
- Schoon water uit de kraan.

Het derde Waterhuishoudingsplan dient om tenminste de algemeen voorkomende planten en dieren voldoende levenskansen te bieden en te voorzien in water dat geschikt is voor de verschillende functies. Daarom kent de provincie Gelderland beleid voor functies, dat afhankelijk is van het grondgebruik op een bepaalde plek. De functies die worden onderscheiden zijn: natte natuur, landbouw, stedelijk gebied, zwemwater, drinkwater, waterkering, regionale waterberging en beroepsscheepvaart. Bij het vaststellen van het waterbeleid wordt daarnaast rekening gehouden met landschap, cultuurhistorie en sportvisserij. Het beleid gericht op specifieke functies zorgt ervoor dat de bijzondere vereisten aan het watersysteem ter plaatse afgestemd worden op die functie. De functiekaart wijst aan in welke gebieden welke functie leidend is voor de inrichting en beheer van het watersysteem.

Resultaten in 2015

De hoofdlijnen van het provinciale waterbeleid tot 2015 zijn terug te voeren op een drietal onderdelen. Te weten 'basisbeleid dat provinciebreed nodig is', 'aanvullend beleid in actiegebieden' en 'gebiedsgericht grondwaterbeheer'.

Provinciebreed basisbeleid

Het provinciebrede basisbeleid heeft betrekking op:

- Het realiseren van veiligheid tegen hoogwater in de grote rivieren door structurele buitendijkse oplossingen conform het regioadvies dat ingebracht is in de procedure voor de Planologische Kernbeslissing 'Ruimte voor de Rivier' (PKB RvR).
- Voorkomen van achteruitgang van de waterkwaliteit en bescherming van de waterhuishoudkundige functies. Met name voor de functies natuur en waterberging is daar een planologische bescherming in gemeentelijke bestemmingsplannen voor nodig.
- Inrichten van waterbergingsgebieden ter voorkoming van wateroverlast.
- In 2005 is de gewenste (chemische) waterkwaliteit vastgesteld, krachtens de Europese Kaderrichtlijn Water. De provincie zet zich specifiek in voor het aanpakken van de resterende puntlozingen zoals riooloverstorten.

Aanvullend beleid in actiegebieden

In het derde Waterhuishoudingsplan is gebiedsgericht beleid geformuleerd voor een aantal waardevolle gebieden die om specifieke waterhuishoudkundige condities vragen. Het gaat daarbij om het ontwikkelen van natuur en het verbeteren van de waterkwaliteit. Het concentreren van de beperkte (provinciale) middelen voor natuur en waterkwaliteit op een beperkt aantal gebieden vergroot de kans op resultaten. Ook organisatorisch is het sterker om binnen één gebied alle waterhuishoudkundige knelpunten tegelijk aan te pakken.

Meestal is er een sterke samenhang, daardoor is er met samenwerking een beter resultaat te bereiken. Deze integrale aanpak betekent dat maatregelen in het grond- en oppervlaktewaterbeheer in samenhang worden uitgevoerd. Ook betekent deze aanpak dat maatregelen in het waterbeheer in samenhang worden uitgevoerd met maatregelen in de ruimtelijke ordening en het milieubeheer. In het derde Waterhuishoudingsplan worden, naast de wettelijk verplicht te ontwikkelen Natura 2000 gebieden, negen actiegebieden aangewezen: namelijk De Bommelerwaard, de Hierdense Beek, de Veldbeek, de Zuid-Veluwse Beken, Oost-Veluwezooam inclusief de Havikerwaard, het bekengebied rondom Winterswijk, De Graafschap, de Hatertsche Vennen en het Binnenveld.

Gebiedsgericht grondwaterbeheer

Grondwater is en blijft in Gelderland de voornaamste bron van drinkwater en hoogwaardige industriële toepassingen. De totale grondwateronttrekking in Gelderland blijft wel onder het provinciale plafond van 255 miljoen kubieke meter per jaar. De provincie kiest voor een op het draagkrachtprincipe gebaseerd systeem. Hierbij zijn de functies en doelen van een gebied bepalend voor de mogelijkheden voor grondwateronttrekking. Hiervoor is in het derde Waterhuishoudingsplan een 'optimaliseringskaart' opgenomen met gebieden die extra gevoelig zijn voor grondwateronttrekkingen, enerzijds omdat deze de natte natuur kunnen aantasten, anderzijds omdat met onttrekkingen juist overlast kan worden bestreden.

Prestaties tussen 2005 en 2009

Speerpunten

De uitvoering in de planperiode van het derde Waterhuishoudingsplan is toegespitst op een zestal speerpunten. Rijk en provincie gaan aan de slag met het uitvoeren van projecten voor meer ruimte voor de rivier. De gemeenten zullen aan de slag gaan met de planologische bescherming van natte natuur en waterbergingsgebieden, en met het saneren van riooloverstorten op de wateren van het hoogste ecologische niveau. De waterschappen gaan aan de slag met het begrenzen en inrichten van de waterbergingsgebieden, het langer vasthouden van water in de actiegebieden en het bestrijden van de verdroging van verdroogde natuurplek in de actiegebieden. De provincie zal de uitvoering specifiek stimuleren in een aantal integrale projecten. In deze zogenaamde sleutelprojecten wordt gezocht naar mogelijkheden om de samenwerking in de uitvoering te optimaliseren. Daarbij zal worden gekeken naar de mogelijkheden voor het verbeteren van het uitvoeringsinstrumentarium. Ook zal de provincie toezicht houden op de uitvoering. De gemeenten en waterschappen rapporteren daartoe jaarlijks over de voortgang van de prestaties.

Maatwerk

Het overgrote deel van de provinciale watermaatregelen wordt uitgevoerd door de gemeenten, waterschappen, drinkwaterbedrijf en ook terreinbeheerders en agrariërs. Wat betreft de uitvoering wil de provincie ruimte geven voor gebiedsgericht maatwerk, maar tegelijkertijd voldoende grondslag hebben om de rol als toezichthouder waar te kunnen maken. Hiertoe is de uitvoeringsagenda opgesteld. De uitvoeringsagenda geeft een overzicht van de door de waterschappen te leveren prestaties in de planperiode.

2.3

HET VIERDE WATERHUISHOUDINGSPLAN 2009 - 2015

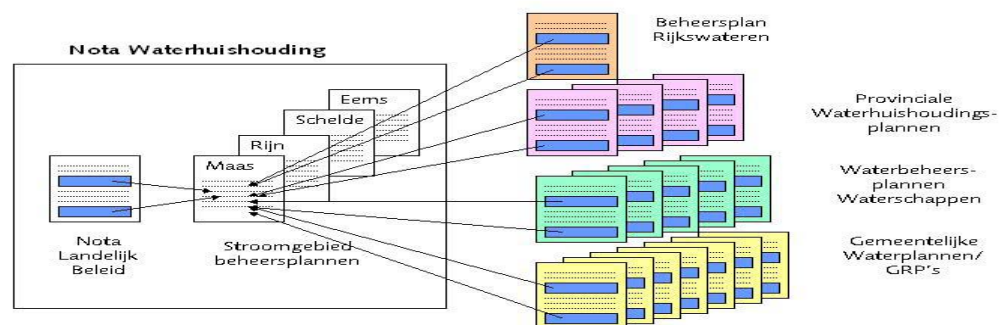
In het WHP3 zijn de hoofdlijnen van beleid vastgelegd voor de periode 2005 tot en met 2015. De planperiode van WHP3 is 2005 tot 2009. Vanwege de verplichte implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en enkele wijzigingen in wetgeving zijn geringe beleidsaanpassingen noodzakelijk. Daarom wordt het WHP3 geactualiseerd resulterend in het WHP4. De beoogde planperiode van het WHP4 is 2009 tot 2015. De in januari 2008 door GS vastgestelde "Hoofdpijnennota actualisatie van het derde Waterhuishoudingsplan" vormde de eerste stap in de Provinciale planvoorbereiding. In deze Hoofdpijnennota is beschreven welke onderwerpen de provincie in het WHP3 wil actualiseren. De concrete uitwerking vindt plaats bij het nog op te stellen ontwerp-WHP4. Actualisatie van het WHP3 volgt het motto van het Gelders coalitieakkoord 2007-2011: uitvoering van bestaande plannen. Inzet blijft om het beleid uit het huidige WHP3 zoveel mogelijk voort te zetten.

Het beleid dat in het WHP4 wordt vastgelegd wordt afgestemd op het rijksbeleid dat wordt vastgelegd in het Nationale waterplan. Als opmaat voor het opstellen van het Nationale waterplan heeft de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat onlangs haar Watervisie gepresenteerd. Het strategisch beleid uit het WHP4 wordt door de waterschappen vertaald naar operationeel beleid in de waterbeheerplannen. Dit gebeurt in een parallel planproces.

2.3.1

KADERRICHTLIJN WATER (KRW)

Het WHP4 levert een bijdrage aan de landelijke Stroomgebiedbeheerplannen (SGBP's) voor Rijn en Maas. Onderstaande figuur geeft weer op welke wijze de SGBP's worden opgebouwd uit de waterkwaliteitspassages uit de onderliggende plannen van Rijk, provincie, waterschappen en gemeenten.

Voor de totstandkoming van de SGBP's stellen alle waterpartners in Nederland (Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten) hun waterplannen in 2008 / 2009 gezamenlijk op, besluiten daar gelijktijdig over en organiseren en verwerken gezamenlijk de inspraak. Deze aanpak geeft de beste garantie dat de waterdoelen ook daadwerkelijk kunnen worden gerealiseerd in 2015.

De uitwerking van realistische waterkwaliteitsdoelen heeft in de afgelopen periode plaatsgevonden in de zogenoemde KRW-gebiedsprocessen. Deze doelen zijn afgeleid van concrete en betaalbare maatregelpakketten. De uitkomsten vormen de basis voor het WHP4 en de op te stellen SGBP's.

De KRW-gebiedsprocessen zijn van groot belang geweest voor het provinciale waterbeleid: alle provinciale ambities uit het WHP moesten een plaats krijgen in de totale afweging binnen de regio's. Het provinciale inputdocument voor de gebiedsprocessen, vastgesteld door PS in december 2006, zette in op een uitgevoerd WHP3 in 2015. Op die manier was de realisatie van de in het WHP opgenomen doelen voor 2015 het beste te waarborgen.

De KRW-gebiedsprocessen zijn nu afgerond, de doelen en maatregelen die voorgesteld worden zijn nagenoeg bekend. De KRW levert slechts een geringe extra beleidsopgave op omdat WHP3 al op de KRW vooruitliep. Voor de KRW worden waterlichamen aangewezen, de huidige ecologische toestand vastgelegd en worden doelen en maatregelen opgenomen. De maatregelen voor grondwater zijn extra inzet op het terugdringen van diffuse belasting door mest en bestrijdingsmiddelen en een versnelde aanpak van bodemverontreinigingen in grondwaterbeschermingsgebieden. Verdroging vraagt vastlegging van de al door de provincie aangepaste werkwijze voor de TOP-lijst gebieden. Oppervlaktewater vraagt om meer beekherstel, aanleg van natuurvriendelijke oevers en vispassages. Een zestal pilots moet meer terugdringing van nutriëntenbelasting opleveren. Vanwege de KRW wil de provincie watergerelateerde onderwerpen uit het Gelders Milieuplan (GMP) opnemen in het WHP4 (doelen en maatregelen voor grondwater, inzet groen blauwe diensten).

2.3.2

GEWIJZIGDE WET- EN REGELGEVING

Vanuit gewijzigde wet- en regelgeving is vooral de komst van de Waterwet in de loop van 2009 van belang. Deze heeft bijvoorbeeld tot gevolg dat de waterschappen vergunningverlener worden voor een deel van de grondwateronttrekkingen. Een andere belangrijke consequentie is dat het WHP4 de status van structuurvisie zal krijgen. Dit betekent dat in het WHP4 duidelijk omschreven zal moeten worden welke onderwerpen met een ruimtelijke consequentie van provinciaal belang zijn en op welke wijze de provincie het ter beschikking komende instrumentarium vanuit de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) daarvoor wil gaan inzetten. Weer een andere consequentie van de Waterwet is dat waterbodems gezien gaan worden als onderdeel van het watersysteem. De aanpak van waterbodemverontreiniging wordt uit de Wet bodembescherming gehaald en in de Waterwet opgenomen. Dit betekent dat de provincie het beleid voor waterbodems ook wil gaan opnemen in het WHP in plaats van in het Gelders Milieuplan (GMP).

HOOFDSTUK 3 Milieueffectrapportage voor plannen

Ter ondersteuning van de besluitvorming wordt gekoppeld aan het opstellen van het WHP4 de procedure van de milieueffectrapportage voor plannen (planmer) doorlopen. In dit hoofdstuk wordt eerst getoetst in hoeverre sprake is van een planmer-plicht (paragraaf 3.1). Daarna worden de te doorlopen procedure (paragraaf 3.2) en de eisen die worden gesteld aan het op te stellen milieueffectrapport voor plannen (planMER) beschreven (paragraaf 3.3).

3.1

TOETSING AAN DE VERPLICHTING

Sinds september 2006 is de Wet milieubeheer (Wm) en het hier aan gekoppelde Besluit m.e.r. 1994 gewijzigd. Daarmee is het verplicht om voorafgaand aan de vaststelling van bepaalde plannen door een overheid een planmer uit te voeren. Het gaat daarbij om plannen die (uiteindelijk) kunnen leiden tot concrete activiteiten (projecten) met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Meer concreet geldt de planmer-plicht in geval van wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen:

- Die het kader vormen voor toekomstige besluitmer-(beoordelings)plichtige activiteiten of
- Waarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (hiermee is de Europese Habitatrichtlijn¹ in Nederland geïmplementeerd).

Navolgend wordt getoetst in hoeverre één of beide gevallen van toepassing zijn voor het WHP4 en dus in hoeverre sprake is van een planmer-plicht.

Kader vormen voor toekomstige besluitmer-(beoordelings)plichtige activiteiten

In onderdeel C van de bijlage bij het Besluit m.e.r. 1994 is vastgelegd voor welke activiteiten meteen een besluitmer moet worden doorlopen. In onderdeel D is vastgelegd voor welke activiteiten eerst moet worden beoordeeld of een besluitmer noodzakelijk is (beoordelingsplicht). Onderdeel C en D bestaan uit vier kolommen:

1. Een omschrijving van de activiteiten.
2. Aanduiding van de gevallen met eventuele drempelwaarden.
3. De kaderstellende wettelijk en bestuursrechtelijk verplichte plannen.
4. De mer-plichtige respectievelijk mer-beoordelingsplichtige besluiten.

BESLUIT M.E.R.: ONDERDEEL C EN D

¹ Artikelen 6 of 7 van de Richtlijn nummer 92/43 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (Raad van de Europese Gemeenschappen, 21 mei 1992).

VAN GROS LIJST NAAR NETTO LIJST

In bijlage 1 is een groslijst opgenomen van m.e.r.-plichtige activiteiten uit het Besluit m.e.r. waarvoor een Waterhuishoudingsplan kaderstellend kan zijn, met andere woorden:

- Alle activiteiten waarbij het Waterhuishoudingsplan (artikel 7, Wet op de waterhuishouding) is opgenomen in kolom 3 van het Besluit m.e.r..
- Aangevuld met enkele specifiek in relatie tot het WHP mogelijk relevante activiteiten waarbij de planvormen onder de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) zijn opgenomen in kolom 3 van het Besluit m.e.r. Dit omdat het WHP4 na invoering van de Waterwet (naar verwachting in de loop van 2009) onder de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) ook de status krijgt van Structuurvisie. Tegelijk met de inwerkingtreding van de nieuwe Wro zal het Besluit m.e.r. hierop worden aangepast. De verwachting is dat de Structuurvisie daarbij zal worden opgenomen als mogelijk kaderstellend plan in kolom 3.

Deze groslijst is geconfronteerd met het WHP3 en de wijzigingen die hierin worden voorzien op basis van de 'Hoofdpijnennota Actualisatie van het derde Waterhuishoudingsplan' en eerste conceptteksten van het WHP4. Uitgangspunt daarbij is dat zowel nieuw beleid als het opnieuw vaststellen van bestaand beleid kaderstellend kan zijn voor toekomstige m.e.r.(beoordelings)plichtige besluiten. Navolgend worden de resultaten van deze confrontatie per activiteit uit de groslijst besproken uiteindelijk resulterend in een netto lijst.

Activiteit 9: inrichting landelijk gebied

Het WHP4 (tevens Structuurvisie) is planmer-plichtig als het kaderstellend is voor een functiewijziging in natuur, recreatie of landbouw in het landelijke gebied met een oppervlakte van 125 hectare of meer. In het WHP 4 wordt een ruimtelijke bescherming opgenomen van regionale waterbergingsgebieden, wateren van het hoogste ecologische niveau (HEN-wateren) en natte landnatuur binnen de begrensde Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Doel is de betreffende gebieden te vrijwaren van ongewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Bij de natuurwaarden worden naast ruimtelijke bescherming van de gebieden zelf ook hydrologische beschermingszones vastgelegd om ongewenste waterhuishoudkundige maatregelen in de directe nabijheid te voorkomen. Het is de bedoeling dat deze ruimtelijke bescherming voor 2015 is doorvertaald naar de gemeentelijke bestemmingsplannen. In een aantal gevallen is sprake van een kader voor toekomstige m.e.r.-plicht of m.e.r.-beoordelingsplicht omdat:

- De ruimtelijke doorvertaling naar bestemmingsplannen nog moet plaats vinden en
- de oppervlakte van het door functiewijziging te beschermen gebied groter is dan 125 hectare.

Het beleid voor waterwingebieden wordt overgeheveld van het Gelders Milieuplan naar het WHP4. Deze waterwingebieden bestaan al geruime tijd en ruimtelijke doorvertaling heeft dan ook al plaats gevonden en is niet meer aan de orde. De bijbehorende grondwaterbeschermingsgebieden (25 jaarszones) zijn niet bindend voor de functietoekenning in Bestemmingsplannen. In dit geval is dus geen sprake van een kader voor toekomstige m.e.r.-plicht of m.e.r.-beoordelingsplicht als gevolg van functiewijziging in het landelijke gebied.

In het WHP is naast deze specifieke ruimtelijke bescherming generiek aangegeven aan welke randvoorwaarden het watersysteem moet voldoen om de functies landbouw, natte natuur, stedelijk gebied, regionale waterberging, drinkwatervoorziening, zwemwater, beroepsscheepvaart, landschap, cultuurhistorie, sportvisserij en waterkering te faciliteren. Hierbij is het WHP niet sturend voor maar volgend op de functietoekenning uit het Streekplan. Ook in dit geval is dus geen sprake van een kader voor toekomstige m.e.r.-plicht of m.e.r.-beoordelingsplicht als gevolg van functiewijziging in het landelijke gebied.

Artikel 12: dijken

Bij dit artikel wordt in deze notitie in brede zin gekeken naar alle benodigde maatregelen voor veiligheid tegen overstromingen. Deze maatregelen kunnen naast artikel 12 (dijken) ook een relatie hebben met artikel 9 (inrichting landelijk gebied), artikel 16 (ontgronding) en artikel 18 (bergen van vervuilde grond en baggerspecie).

Veiligheid van de primaire waterkeringen is voor Gelderland hoofdzakelijk onderdeel van de PKB Ruimte voor de Rivier uit 2006. Hiervoor is de m.e.r.-procedure doorlopen. Voor de provincie is met name de ruimtelijke doorvertaling van binnendijkse maatregelen in het Streekplan van belang. Het WHP4 beschrijft de stand van zaken maar voegt niks toe en is dus ook niet kaderstellend voor de uit te voeren m.e.r.-plichtige projecten binnen Ruimte voor de Rivier of volgend uit de Wet op de waterkering.

Maatregelen aan secundaire waterkeringen zijn op zich zelf niet m.e.r.-plichtig. Door de provincie wordt voor secundaire waterkeringen in het WHP4 ook geen planologische bescherming opgenomen; dat wordt aan de Waterschappen overgelaten.

Artikel 13: landaanwinning

Een landaanwinning, droogmakerij of indijking met een oppervlakte van 100 of meer hectaren is in het WHP4 niet aan de orde.

Artikel 15 drinkwaterwinning

Een nieuwe, wijziging of uitbreiding van bodeminfiltratie of grondwateronttrekking van 1,5 miljoen m³ of meer per jaar is m.e.r.-beoordelingsplichtig (voor bronbemalingen bij bouwputten, bodemsaneringen en proefprojecten waterwinning geldt een drempel van 3 miljoen m³ of meer per jaar). Na invoering van de Waterwet² is de provincie verantwoordelijk voor de vergunningverlening voor de koude warmte opslag (KWO), onttrekkingen en infiltratie door de grote industrie (> 150.000 m³ per jaar) en de drinkwaterwinning. Hiervoor is en wordt in het WHP beleid opgenomen. Ondermeer een plafond voor de drinkwaterwinning van jaarlijks 170 miljoen m³ (nu in de praktijk gemiddeld circa 140 miljoen m³ per jaar) en 85 miljoen m³ voor de industrie (nu in de praktijk gemiddeld circa 40 miljoen m³ per jaar). Voor de koude warmte opslag is geen plafond opgenomen. Koude warmte opslag is nu sterk in ontwikkeling: inmiddels circa 12 miljoen m³ per jaar vergund. Er zijn twee optimaliseringsgebieden aangewezen waarin een terughoudend beleid wordt gevoerd met betrekking tot onttrekkingen. Het WHP biedt daarmee een kader voor mogelijke toekomstige m.e.r.-plichtige en m.e.r.-beoordelingsplichtige infiltraties en onttrekkingen.

De aanleg, wijziging of uitbreiding van een waterbekken of stuwdam met een inhoud van 5 miljoen m³ of meer (D-lijst, artikel 15.3) is in het WHP4 niet aan de orde.

² Naar verwachting in de loop van 2009. Voor invoering is de provincie verantwoordelijk voor de vergunningverlening van alle onttrekkingen.

Artikel 18: afvalstoffen

Het realiseren van een depot voor het bergen van 250.000 m³ of meer vervuilde baggerspecie (klasse 3 en 4) is m.e.r.-beoordelingsplichtig (D-lijst, artikel 18.3). Het beleid voor het onderhoud en de sanering van waterbodems wordt overgeheveld van het Gelders Milieuplan (GMP) naar het WHP4. Het beleid voor de verwerking van baggerspecie blijft wel onderdeel van het GMP. Naar verwachting is er de komende periode voldoende bergingscapaciteit voor vervuilde specie in Gelderland aanwezig (zo is het depot Kaliwaal operationeel en zijn de vergunningen voor het depot Ingen verleend). Het WHP4 is dus op dit punt niet kaderstellend voor toekomstige m.e.r.-plichtige of m.e.r.-beoordelingsplichtige projecten.

De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor afvalwaterreiniging met een capaciteit van 50.000 inwonersequivalenten (D-lijst, artikel 18.4) is in het WHP4 niet aan de orde.

Artikel 19: overbrenging waterstroomgebieden

De uitvoering van werken voor overbrenging van water tussen stroomgebieden is in het WHP4 niet aan de orde.

Artikel 27: peilverandering

Een structurele verlaging van het (streef)peil van oppervlaktewater van 16 centimeter of meer in een weidevogel- of gevoelig gebied met een oppervlakte van 200 hectare of meer is m.e.r.-plichtig. Dit is in het WHP4 niet aan de orde; het beleid is juist gericht op het beschermen en herstellen van gevoelige gebieden en het tegengaan van verdroging.

Conclusie: de netto lijst

Het WHP4 is planmer-plichtig omdat het een kader biedt voor mogelijke toekomstige m.e.r.-plichtige en m.e.r.-beoordelingsplichtige projecten:

- Een functiewijziging in natuur, recreatie of landbouw met een oppervlakte van 125 hectare of meer.
- Nieuwe, wijziging of uitbreiding van bodeminfiltratie of grondwateronttrekking van 1,5 miljoen m³ of meer per jaar .

Passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet 1998

Wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen waarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn planmer-plichtig. Zoals hiervoor al aangegeven is het WHP4 in het Besluit m.e.r. aangemerkt als een wettelijk of bestuursrechtelijk verplicht plan. Een passende beoordeling is aan de orde indien het beleid in het WHP4 significante negatieve gevolgen kan hebben bezien vanuit de instandhoudingsdoelen van een speciale beschermingszone die is aangewezen in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn (dit wordt het Natura 2000-gebied genoemd).

In het WHP4 is beleid opgenomen dat is gericht en van invloed kan zijn op de waterhuishouding in Gelderland. De waterhuishouding kan zeer bepalend zijn voor het kunnen voldoen aan de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000 gebieden, vooral in het geval van natte natuur. In Gelderland is een grote oppervlakte aan Natura 2000 gebied aanwezig (onder andere een goot deel van het Veluwe massief), waaronder ook natte natuur. In het WHP4 worden geen concrete projecten of handelingen geïnitieerd met mogelijke significant negatieve gevolgen op Natura 2000.

Het beleid in het WHP4 is gericht op de bescherming van natte natuur en het tegen gaan van verdroging en zal dus voornamelijk tot positieve effecten leiden. Het beleid in het WHP4 is echter nog te weinig gebiedsspecifiek en concreet om de daadwerkelijke effecten op Natura 2000 gebieden te kunnen bepalen. Bij de uitwerking van het beleid in concrete maatregelen en projecten zal dit in geval van een relatie met Natura 2000 gebieden wel gebeuren.

Zo is de provincie na invoering van de Waterwet³ verantwoordelijk voor de vergunningverlening voor de koude warmte opslag (KWO), onttrekkingen en infiltratie door de grote industrie (> 150.000 m³ per jaar) en de drinkwaterwinning. Hiervoor is in het WHP4 beleid opgenomen waarbij op voorhand geen gebieden worden aangewezen of uitgesloten. Een vergunningaanvraag voor een onttrekking met mogelijk significant negatieve effecten op Natura 2000 is dus ook nog niet uitgesloten. In dat geval is naast de onttrekkingsvergunning ook een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet nodig waarbij de concrete effecten op Natura 2000 in beeld moeten worden gebracht. In het kader van beide procedures is Gedeputeerde Staten van Gelderland het bevoegd gezag. In alle afgegeven onttrekkingsvergunningen wordt ook expliciet verwezen naar de verplichtingen in het kader van de Natuurbeschermingswet.

In de komende periode zal voor elk Natura 2000 gebied een Beheersplan worden opgesteld met de eisen en benodigde maatregelen om te kunnen voldoen aan de instandhoudingsdoelen. Hier moeten concrete projecten en handelingen aan worden getoetst. De verwachting is dat het WHP4 voldoende ruimte biedt om deze maatregelen te kunnen uitvoeren (zie navolgend tekstkader). Mocht dat toch niet het geval blijken, zal het WHP4 hierop worden herzien (of dit wordt meegenomen in het volgende Waterhuishoudingsplan). Omdat de Beheersplannen nog moeten worden opgesteld is specifiek beleid per Natura 2000 gebied in het WHP4 nu niet zinvol.

NATURA 2000-GBIEDEN MET STATUS 'SENSE OF URGENCY'

In deze gebieden zijn de instandhoudingdoelstellingen van een of meerdere habitats of soorten dermate bedreigd dat wordt gevreesd voor het voortbestaan hiervan. De oorzaak hiervan kan liggen in ontoereikende watercondities. Voor deze gebieden dienen voor 2015 afdoende maatregelen te worden genomen. Deze maatregelen worden uitgewerkt in de Beheersplannen die per Natura 2000 gebied moeten worden opgesteld en voeren dus duidelijk verder dan alleen behoud (een sterke hersteldoelstelling). De gebieden met de status 'sense of urgency' die mogelijk (mede) het gevolg is van de watercondities in Gelderland zijn Landgoederen Brummen (nummer 58), Korenburgerveen (nummer 61), Bennekomse Meent (Binnenveld, nummer 65) en Gelderse Poort (Rijnstrangen, nummer 67). Gezien de urgentie van de maatregelen en de mogelijke samenhang met andere maatregelen zijn in de betreffende gebiedsprocessen vanuit de Kaderrichtlijn Water deze maatregelen al uitgewerkt. Deze worden opgenomen in de Waterbeheersplannen. Het kaderstellende beleid uit het WHP3 bleek hiervoor voldoende ruimte te bieden. Bij het Korenburgerveen zijn de benodigde maatregelen al uitgevoerd.

³ Naar verwachting in de loop van 2009. Voor invoering is de provincie verantwoordelijk voor de vergunningverlening van alle onttrekkingen.

Conclusie is dat het beleid in het WHP4 op zich zelf niet zal leiden tot significante negatieve effecten bezien vanuit de instandhoudingsdoelen van Natura 2000 gebieden. Voor het WHP4 is dan ook geen passende beoordeling nodig en is dus om deze reden geen sprake van een planmer-plicht.

3.2

DE PROCEDURE

De planmer-procedure staat niet op zich zelf, maar is een hulpmiddel bij de besluitvorming van in dit geval de provincie Gelderland over de vaststelling van het WHP4. De planmer-procedure is daarom gekoppeld aan de procedure die voor het opstellen van het WHP4 moet worden doorlopen. De gecombineerde procedure bestaat uit de volgende stappen:

1. Openbare kennisgeving.
2. Raadplegen bestuursorganen die bij de voorbereiding van het plan moeten worden betrokken over reikwijdte en detailniveau van het op te stellen milieueffectrapport voor plannen (planMER).
3. Opstellen planMER.
4. Ter inzage legging en inspraak ontwerp WHP4 inclusief planMER en toetsing Commissie m.e.r..
5. Motiveren van de gevolgen van de planmer en de inspraak in het definitieve WHP4.
6. Bekendmaking en mededeling van het plan.
7. Evaluatie van de effecten na realisatie.

Navolgend worden de stappen kort toegelicht.

Stap 1: Openbare kennisgeving

Het voornemen om het WHP4 te gaan opstellen en hiervoor een planmer-procedure te doorlopen is op een geschikte wijze openbaar aangekondigd in enkele huis aan huis bladen.

Stap 2: Raadplegen bestuursorganen

Na de bekendmaking moeten de reikwijdte en het detailniveau van het planMER worden bepaald. De bestuursorganen *'die ingevolge het wettelijk voorschrift waarop het plan berust bij de voorbereiding van het plan moeten worden betrokken'* moeten hierover worden geraadpleegd. In dit geval is dat vastgelegd in de Verordening Waterbeheer Gelderland.

Ten behoeve van deze verplichte raadpleging is deze notitie 'Reikwijdte en detailniveau' opgesteld. De volgende bestuursorganen worden geraadpleegd:

- De betrokken waterschappen: Vallei en Eem, Rijn en IJssel, Rivierenland en Veluwe.
- Rijkswaterstaat directies Oost-Nederland en IJsselmeergebied.
- Alle Gelderse gemeenten.
- De Minister van Verkeer en Waterstaat.
- Gedeputeerde staten van de aangrenzende provincies: Overijssel, Utrecht, Flevoland, Zuid-Holland, Noord-Brabant en Limburg.
- Bevoegde Duitse autoriteiten ten aanzien van relevante grensvormende of grensoverschrijdende wateren.
- De leden van de Provinciale Commissie voor de Fysieke Leefomgeving (PLCF).
- De regiodirectie van LNV.
- Vitens.

Daarnaast wordt deze notitie ook vrijwillig ter advisering voorgelegd aan de Commissie voor de milieueffectrapportage. Na de raadpleging wordt de reikwijdte en het detailniveau van het planMER definitief door GS vastgesteld.

Stap 3: Opstellen milieueffectrapport (planMER)

Het planMER wordt opgesteld op basis van de reikwijdte en het detailniveau zoals vastgesteld in de vorige stap. Aan het planMER zijn inhoudelijke voorwaarden verbonden. In de navolgende paragraaf wordt hier nader op ingegaan.

Stap 4: Ter inzage legging, inspraak en toetsing door de Commissie m.e.r.

Het ontwerp-WHP4 wordt ter inzage gelegd inclusief het planMER voor inspraak en advies. Het WHP4 levert een bijdrage aan de landelijke Stroomgebiedbeheerplannen van Rijn en Maas. Het ontwerp-WHP4 wordt daarom gezamenlijk met de waterplannen van Rijk, andere provincies, waterschappen en gemeenten ter inzage gelegd ten behoeve van inspraak (zie paragraaf 2.3). De start van deze gecombineerde ter inzage legging en inspraak is op dit moment voorzien op 22 december 2008.

Tevens wordt het planMER ter advies aangeboden aan de onafhankelijke Commissie m.e.r.. Deze toetsing is verplicht als belangrijke natuurwaarden in het geding kunnen zijn:

- Het WHP4 een kader schept voor besluitmer-(beoordelings)plichtige activiteiten *in de ecologische hoofdstructuur (EHS)* en/of
- voor het WHP4 een passende beoordeling nodig is.

Zoals blijkt uit de voorgaande paragraaf 'Toetsing aan de verplichting' wordt in dit geval aan de eerste voorwaarde voldaan: functiewijziging binnen de EHS van meer dan 125 hectare.

Stap 5: Motiveren in het definitieve WHP4

De provincie Gelderland zal in het uiteindelijke WHP4 motiveren hoe met de resultaten van het planMER en de inspraak is omgegaan.

Stap 6: Bekendmaking en mededeling van het plan.

Het definitieve WHP4 wordt bekend gemaakt.

Stap 7: Evaluatie van de effecten na realisatie

Het is verplicht om de daadwerkelijk optredende milieugevolgen van het WHP4 te monitoren en te evalueren. Zodat als de effecten blijken af te wijken van de voorspelde effecten in het planMER er passende maatregelen kunnen worden genomen. Omdat deze verplichting altijd volgt na het vaststellen van de het plan kan dit als laatste stap van de planmer-procedure worden gezien. In het planMER moet al worden aangegeven welke effecten voor evaluatie in aanmerking komen. Dit kan vervolgens door de Provincie bijvoorbeeld worden doorvertaald naar vergunningvoorschriften met betrekking tot monitoring bij onttrekkingen.

3.3

EISEN AAN HET MILIEUEFFECTRAPPORT

De inhoudelijke vereisten van het planMER zijn:

- Inhoud en doelstellingen van het plan en de mogelijke relatie met andere plannen.
- Bestaande toestand van het milieu en de te verwachten ontwikkelingen als het plan niet zou worden uitgevoerd.
- Relevante beleidsdoelstellingen en de wijze waarop hiermee in het plan rekening is gehouden.
- Beschrijving van de mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen van zowel het plan als van redelijke alternatieven voor het plan, inclusief een motivering van de wijze waarop deze gevolgen bepaald zijn.
- Beschrijving van mogelijke gevolgen van het plan op gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogel- en/of Habitatrictlijn.
- Een beschrijving van maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden genomen om mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen, dan wel te beperken of ongedaan te maken.
- Een overzicht van de leemten als het gevolg van het ontbreken van kennis of informatie.
- De voorgenomen monitoringsmaatregelen.
- Een voor een algemeen publiek op begrijpelijke wijze geformuleerde samenvatting.

In hoofdstuk 4 van deze Notitie reikwijdte en detailniveau is concreet toegelicht hoe met deze eisen in relatie tot het planMER ten behoeve van het WHP4 zal worden omgegaan

HOOFDSTUK

4 Aanpak planmer

4.1

DOEL VAN HET PLANMER

Het planMER dient primair ter ondersteuning van de besluitvorming over het WHP4 2009 – 2015. De planmer-plicht geldt daarbij voor het hele plan. Het WHP4 heeft de volgende hoofdkenmerken:

1. Het plan is een verzameling van al het provinciale beleid dat een relatie heeft met de waterhuishouding in Gelderland. Dit beleid is zo breed en veelomvattend dat geen sprake kan zijn van een integrale doelstelling en visie (anders dan dat het waterbeheer in Gelderland uiterlijk in 2030 op orde moet zijn voor de maatschappelijke functies) en er zijn dus ook geen integrale alternatieven denkbaar.
2. Het betreft voornamelijk hoog abstract strategisch beleid. Ruimtelijke doorvertaling en beschrijving van concrete maatregelen en milieueffecten is veelal nog niet mogelijk.
3. Uitgangspunt is voortzetting van bestaand beleid, tenzij bijsturing of aanvulling nodig is op basis van (nieuwe) nationale of Europese kaders waaronder het KRW-proces.
4. Uitgangspunt is zo veel mogelijk ruimte bieden aan lagere overheden voor maatwerk; de provincie stuurt alleen op die aspecten waarbij provinciale regie noodzakelijk is om de doelstellingen te kunnen halen.

Gezien deze hoofdkenmerken is het niet mogelijk en heeft het ook geen meerwaarde voor de besluitvorming om het hele WHP4 integraal, inclusief eventuele redelijke alternatieven, op milieueffecten te beoordelen. Daarom worden eerst alleen die onderdelen van het plan op mogelijke milieueffecten beoordeeld die leiden tot planmerplicht (dit zijn immers volgens het Besluit m.e.r. de activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu) en vervolgens wordt beoordeeld of andere beleidsuitspraken in het plan van invloed kunnen zijn op deze mogelijke effecten. Hierbij gaat het niet alleen om nieuwe beleidskeuzes en beleidslijnen die in het WHP4 worden opgenomen, maar ook om het bestaande beleid dat overgenomen wordt uit het WHP3. Er wordt immers bewust besloten om dit beleid voort te zetten. Het planMER zal dan inzicht moeten geven in de vraag of dat vanuit milieuoogpunt een onderbouwde keuze is. Het beoogde doel met het planMER is vierledig:

1. Eventuele beperkte aanvulling van het WHP4 in het geval van te verwachten maatregelen met niet wenselijke milieueffecten.
2. Besluitvormers gericht inzicht geven in de beschikbare milieu-informatie, zodat kan worden afgewogen of dit voldoende is voor de besluitvorming.
3. Informeren van de instanties die zijn belast met de verdere planvorming: welke maatregelen zijn mogelijk aan de orde, welke typen milieueffecten zijn hierbij mogelijk in het geding en is er mogelijk een relatie met de m.e.r.-plicht en met Natura 2000.
4. Bruikbaar door de provincie bij het toezicht op de uitvoering van het beleid en de evaluatie hiervan.

Navolgend wordt nader ingegaan op:

- Paragraaf 4.2: de milieubeoordeling van de planmer-plichtige onderdelen.
- Paragraaf 4.3: de milieubeoordeling van de andere beleidsuitspraken.
- Paragraaf 4.4: de vorm van het planMER.

4.2

MILIEUBEOORDELING VAN DE PLANMERPLICHTIGE ONDERDELEN

Zoals is geconcludeerd in paragraaf 3.2 is het WHP4 planmer-plichtig omdat het een kader biedt voor:

- Een functiewijziging in natuur, recreatie of landbouw met een oppervlakte van 125 hectare of meer.
- Nieuwe, wijziging of uitbreiding van bodeminfiltratie of grondwateronttrekking van 1,5 miljoen m³ of meer per jaar.

Functiewijziging in natuur, recreatie of landbouw van 125 hectare of meer

In het WHP 4 wordt een ruimtelijke bescherming opgenomen van regionale waterbergingsgebieden, wateren van het hoogste ecologische niveau (HEN-wateren) en natte landnatuur binnen de begrensde Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Regionale waterbergingsgebieden

In 2005 zijn de zoekgebieden voor waterberging vastgelegd in het Streekplan en voor een belangrijk deel van het landelijke gebied van Gelderland in de reconstructieplannen Veluwe, Achterhoek-Liemers en Gelderse Vallei/Utrecht-Oost. Voor al deze plannen is de m.e.r.-procedure doorlopen. Het gaat om gebieden die van nature onder water kunnen lopen. Sindsdien hebben de Waterschappen de daadwerkelijk benodigde capaciteit bepaald op basis waarvan in een Streekplanuitwerking in 2006 de zoekgebieden zijn begrensd. Doordat zoveel mogelijk ruimte is gezocht in het verruimen van watergangen (vasthouden) is de uiteindelijk benodigde ruimte voor waterberging aanzienlijk kleiner dan de gereserveerde zoekgebieden. Het betreft nog vier ruimtelijk te beschermen regionale waterbergingsgebieden:

- Het Duivense Broek in de gemeenten Duiven en Zevenaar.
- Eefde-west in de gemeenten Zutphen en Lochem.
- Het Binnenveld in de gemeente Ede.
- Langs de middenloop van de Hierdense beek op de Noord-Veluwe.

Locatiealternatieven zijn in deze fase van de planvorming niet meer aan de orde. In het planMER zal daarom voor de gebieden waar een functiewijziging van 125 hectare of meer aan de orde is worden volstaan met het beschrijven van de argumenten die bepalend zijn geweest voor de locatiekeuze in de eerdere planvorming en de rol die het milieu hierbij heeft gespeeld. Tevens zal een indicatieve doorkijk worden gegeven naar de mogelijk te verwachten milieueffecten als gevolg van de in richting van het gebied voor waterberging. De daadwerkelijke inrichtingsmaatregelen zullen in een latere fase door het betreffende Waterschap worden uitgewerkt.

Wateren van het hoogste ecologische niveau en natte landnatuur

Dit beleid is niet gewijzigd ten opzichte van het WHP3. De provincie kiest alleen binnen de EHS voor actieve ruimtelijke bescherming. De aanwijzing van HEN-wateren gebeurt op verzoek van de waterschappen op basis van onderzoeksresultaten waarbij alleen de huidige ecologische status bepalend is. Beleids- en locatiealternatieven zijn niet meer aan de orde.

In het planMER zal daarom voor de gebieden waar een functiewijziging van 125 hectare of meer aan de orde is worden volstaan met het beschrijven van de argumenten die bepalend zijn geweest voor de beleids- en locatiekeuze in de eerdere planvorming en de rol die het milieu hierbij heeft gespeeld. Tevens zal een indicatieve doorkijk worden gegeven naar de mogelijk te verwachten milieueffecten als gevolg van eventuele nog benodigde typen inrichtingsmaatregelen om de natuurdoelstellingen te kunnen bereiken. De daadwerkelijke inrichtingsmaatregelen zullen in een latere fase worden uitgewerkt.

TOP-LIJST

Op basis van de resultaten van de landelijke task-force verdoging is door de provincie Gelderland een TOP-lijst samengesteld met 35 verdroogde gebieden die uiterlijk in 2015 moeten zijn aangepakt. Een deel van de te ruimtelijk te beschermen natte landnatuur uit het WHP4 maakt ook onderdeel uit van deze TOP-lijst.

Bodeminfiltratie of grondwateronttrekking van 1,5 miljoen m of meer per jaar

De provincie is na invoering van de Waterwet⁴ verantwoordelijk voor de vergunningverlening voor de koude warmte opslag (KWO), onttrekkingen en infiltratie door de grote industrie (> 150.000 m³ per jaar) en de drinkwaterwinning. Uitgangspunt is dat de provincie niet sturend is voor de locatiekeuze, maar vergunningaanvragen per geval op aanvaardbaarheid zal beoordelen. Hiervoor is en worden in het WHP beleidsregels opgenomen. In het planMER zullen de argumenten voor het opnemen van de betreffende beleidsregels in het WHP4 worden beschreven en de rol die het milieu hierbij speelt. Vervolgens zal worden getoetst of met de beleidsregels de op provinciaal niveau belangrijkste milieuwaarden en -functies afdoende zijn beschermd (zoals bijvoorbeeld de EHS en Natura 2000) of dat voor specifieke waarden of functies aanvulling van het WHP4 wenselijk kan zijn. Met andere woorden: wat zijn de typen milieueffecten die bij bodeminfiltratie en grondwateronttrekking kunnen worden verwacht en is een goede toetsing van de aanvaardbaarheid hiervan per vergunningaanvraag maar ook in samenhang op basis van de beleidsregels mogelijk?

4.3

MILIEUBEOORDELING VAN DE ANDERE BELEIDSUITSPRAKEN

Alle overige, niet planmer-plichtige, beleidsuitspraken in het WHP4 (zowel nieuw als bestaand beleid) worden samengevat in een overzichtstabel en worden vervolgens beoordeeld in drie stappen:

1. Zijn er als gevolg van maatregelen die voort kunnen vloeien uit de beleidsuitpraak milieueffecten te verwachten en zo ja welke milieuaspecten zijn mogelijk in het geding? Dit betreft een beoordeling op een hoog abstractieniveau, dat wil zeggen dat de mogelijke relatie met milieuaspecten en milieufuncties worden benoemd (signalerende functie). Daartoe wordt per beleidsuitpraak een indicatieve doorkijk gegeven naar de meest waarschijnlijke maatregelen die moeten worden getroffen door de lagere overheidsniveaus.

⁴ Naar verwachting in de loop van 2009. Voor invoering is de provincie verantwoordelijk voor de vergunningverlening van alle onttrekkingen.

2. In het geval dat maatregelen met milieueffecten te verwachten zijn: is er mogelijk een relatie met de indicatief bepaalde typen milieueffecten van de planmerplichtige onderdelen van het WHP4? Zo ja, kan er sprake zijn van versterking of uitdoving van gewenste of ongewenste typen effecten? In het geval van mogelijke cumulatie van typen effecten: is het wenselijk om hiervoor aanvullende beleidsregels in het WHP4 vast te leggen of aan te kondigen?
3. In het geval dat maatregelen met milieueffecten te verwachten zijn: kan sprake zijn van beïnvloeding van Natura 2000 gebieden als gevolg hiervan? Zo ja, kan sprake zijn van een positieve of een negatieve invloed? In het geval van een mogelijke negatieve invloed: kan dat leiden tot (een bijdrage aan) significant negatieve effecten? Zo ja, dan is bij de uitwerking van de concrete maatregelen door een lagere overheid mogelijk een passende beoordeling aan de orde. Zoals beschreven in paragraaf 3.1 zal het beleid in het WHP4 op zich zelf niet leiden tot significante negatieve effecten bezien vanuit de instandhoudingsdoelen van Natura 2000 gebieden.

4.4

VORM VAN HET PLANMER

Het planMER zal als hoofdstuk worden opgenomen in het WHP4 en dus geen los rapport worden. Het planMER kan zich daardoor volledig toespitsen op de milieubeoordeling; voor de beschrijving, uitwerking en onderbouwing van het beleid kan worden verwezen naar de andere hoofdstukken van het plan. Daarmee is alle informatie overzichtelijk gebundeld in één rapport en wordt overlap zoveel mogelijk voorkomen.

BIJLAGE 1

Groslijst m.e.r.-plicht: mogelijk relevante activiteiten

Wet	Artikel	Plan
Wet op de Ruimtelijke Ordening	2a	Nationale plannen: Structuurschetsen, Structuurschema's of Nota's
	4a	Streekplan
	7	Gemeentelijk Structuurplan
	10	Bestemmingsplan
	11, eerste lid	Wijziging of uitwerking Bestemmingsplan
	36c	Regionaal Structuurplan
Wet op de waterhuishouding	3	Nota Waterhuishouding
	5	Beheersplan Rijkswateren
	7	Provinciaal Waterhuishoudingsplan
	9	Waterbeheersplan (door kwantiteits- of kwaliteitsbeheerder, niet zijnde het Rijk)
Reconstructiewet concentratiegebieden	11	Reconstructieplan
	18	Uitwerking Reconstructieplan

Activiteiten	Mer-plichtig	Mer-beoordelingsplichtig	Plan-m.e.r. plichtig	Besluiten
	Onderdeel C	Onderdeel D	Het plan bedoeld in:	
1. Wegen				
2. Spoorweg/openbaar vervoer / overlaadfaciliteiten				
3. Vaarwegen				
4. Havens				
5. Droogmakerijen, indijking, eilanden				
6. Luchtvaart-terreinen				
7. Militair oefenterrein				
8. Transportleidingen				
9. Landinrichting				
9 Inrichting landelijk gebied (m.u.v. adm. ruilverkaveling of aanpassings-inrichting)	bij functiewijziging in natuur, recreatie of landbouw met oppervlakte \geq 250 ha	Inrichting, wijziging of uitbreiding van landelijk gebied bij functiewijziging in natuur, recreatie of landbouw met oppervlakte \geq 125 ha	- artikelen 2a, 4a, 7, 10, 11, eerste lid, en 36c Wet op de Ruimtelijke Ordening - artikelen 11 en 18 Reconstructiewet concentratiegebieden	- Vaststelling landinrichtingsplan, bij ontbreken daarvan: - Wijziging of uitwerking bestemmingsplan, bij ontbreken daarvan:

Activiteiten	Mer-plichtig	Mer-beoordelingsplichtig	Plan-m.e.r. plichtig	Besluiten
	Onderdeel C	Onderdeel D	Het plan bedoeld in:	
				- Bestemmingsplan
10. Recreatieve voorzieningen				
11. Woningbouw, bedrijfsterrein en glastuinbouw				
12. Dijken				
12.1 Aanleg van primaire waterkeringen	- in alle gevallen m.e.r.-plichtig		- artikelen 2a, 4a, 7, 10, 11, eerste lid, en 36c Wet op de Ruimtelijke Ordening - artikelen 3 en 7 Wet op de waterhuishouding	- Goedkeuring van het plan door GS
12.2 Wijziging of uitbreiding zee-, delta- of rivierdijk	- wijziging of uitbreiding zee- of deltadijk ≥ 5 km en wijziging dwarsprofiel ≥ 250 m ² of - rivierdijk ≥ 5 km	- in alle overige gevallen (D12.1)*	- artikelen 2a, 4a, 7, 10, 11, eerste lid, en 36c Wet op de Ruimtelijke Ordening - artikelen 3 en 7 Wet op de waterhuishouding	- Goedkeuring van het plan door GS
13. Landaanwinning				
13 Landaanwinning, droogmakerij of indijking	- oppervlakte ≥ 200 ha	- oppervlakte ≥ 100 ha	- artikelen 2a, 4a, 7, 10, 11, eerste lid, en 36c Wet op de Ruimtelijke Ordening - artikelen 3 en 7 Wet op de waterhuishouding	- Waterschapsreglement, bij ontbreken daarvan: - Besluit tot concessieverlening voor landaanwinning, droogmakerij of indijking door het Rijk of provincies
14. Veeteelt				
15. Drinkwaterwinning				
		Bronbemalingen bij bouwputten, bodemsaneringen en proefprojecten waterwinning, indien: - hoeveelheid water ≥ 3 miljoen m ³ per jaar (D15.1)*	- artikel 47 Waterleidingwet - artikelen 2a, 4a, 7, 10, 11, eerste lid, en 36c Wet op de Ruimtelijke Ordening - artikelen 3 en 7 Wet op de waterhuishouding	- Vergunning i.k.v. Grondwaterwet Voor onttrekken van grondwater of infiltratie van water
15.1 Bodeminfiltratie of grondwateronttrekking, alsmede wijziging of uitbreiding	- hoeveelheid water ≥ 3 miljoen m ³ per jaar	- hoeveelheid water $\geq 1,5$ miljoen m ³ per jaar (D15.2)*	- artikel 47 Waterleidingwet - artikelen 2a, 4a, 7, 10, 11, eerste lid, en 36c Wet op de	- Vergunning i.k.v. Grondwaterwet voor onttrekken van grondwater of infiltratie van water

Activiteiten	Mer-plichtig	Mer-beoordelingsplichtig	Plan-m.e.r. plichtig	Besluiten
	Onderdeel C	Onderdeel D	Het plan bedoeld in:	
daarvan, m.u.v. bronbemalingen bij bouwputten, bodemsaneringen en proefprojecten waterwinning			Ruimtelijke Ordening - artikelen 3 en 7 Wet op de waterhuishouding	
15.2 Aanleg waterbekken of stuwdam	- inhoud ≥ 10 miljoen m ³	Aanleg, wijziging of uitbreiding, indien - inhoud ≥ 5 miljoen m ³ (D15.3)*	- artikel 47 Waterleidingwet - artikelen 2a, 4a, 7, 10 en 36c Wet op de Ruimtelijke Ordening - artikelen 3 en 7 Wet op de waterhuishouding	- Wijziging of uitwerking bestemmingsplan, bij ontbreken daarvan: - Bestemmingsplan
16. Winning delfstoffen				
16.1 Winning, wijziging of uitbreiding van oppervlakte delfstoffen (m.u.v. delfstoffen bedoeld in 16.2, 16.3 en 16.4)	- winplaats of winplaatsen in elkaars nabijheid ≥ 100 ha		- artikelen 2a, 4a, 7, 10, 11, eerste lid, en 36c Wet op de Ruimtelijke Ordening	- Vergunning i.k.v. Ontgrondingenwet voor ontgrondingen
17. Delfstoffen				
18. Afvalstoffen				
18.3 Oprichting inrichting voor storten van baggerspecie	- baggerspecie klasse 3 of 4 en - stort of opslag ≥ 500.000 m ³	Wijziging of uitbreiding inrichting voor beheer van afvalstoffen als bedoeld in categorie 18.2 t/m 18.5 van onderdeel C en 18.1 en 18.2 van onderdeel D, indien de volgende capaciteiten worden overschreden: - storten of opslaan ≥ 250.000 m ³ klasse 3 of 4 baggerspecie of andere afvalstoffen - verwijderen ≥ 5.000 ton droge stof zuiveringsslib per jaar - het beheer van afvalstoffen ≥ 100	- artikelen 2a, 4a, 7, 10, 11, eerste lid, en 36c Wet op de Ruimtelijke Ordening	- Besluiten waarop afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 13.2 van de Wet milieubeheer van toepassing zijn **

Activiteiten	Mer-plichtig	Mer-beoordelingsplichtig	Plan-m.e.r. plichtig	Besluiten
	Onderdeel C	Onderdeel D	Het plan bedoeld in:	
		ton per dag anders dan bedoeld in bovenstaande punten (D 18.3)*		
18.6 Oprichting inrichting voor afvalwater-reiniging	- capaciteit \geq 150.000 inwoners-equivalenten	Oprichting, wijziging of uitbreiding, indien: - capaciteit \geq 50.000 inwoners-equivalenten (D 18.4)*	- artikelen 2a, 4a, 7, 10, 11, eerste lid, en 36c Wet op de Ruimtelijke Ordening - artikelen 3 en 7 Wet op de waterhuishouding	- Besluiten waarop afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 13.2 van de Wet milieubeheer van toepassing zijn **
19. Overbrenging waterstroomgebieden				
19.1 Uitvoering van werken voor overbrenging water tussen stroomgebieden tegen waterschaarste	- hoeveelheid overgebracht water \geq 100 miljoen m^3 /jr	- hoeveelheid overgebracht water \geq 75 miljoen m^3 /jr	- artikelen 3 en 7 Wet op de waterhuishouding	- Besluit van de waterstaatkundig beheerder
19.2 Uitvoering van dergelijke werken die niet tot doel heeft evt. waterschaarste te voorkomen	- meerjarig jaardebiet bekken \geq 2.000 miljoen m^3 , en - hoeveelheid overgebracht water overschrijdt 5% van dit debiet	- meerjarig jaardebiet \geq 2.000 miljoen m^3 , en - hoeveelheid overgebracht water overschrijdt 3% van dit debiet	- artikelen 3 en 7 Wet op de waterhuishouding	- Besluit van de waterstaatkundig beheerder
20. Industrie (licht)				
21. Industrie (zwaar)				
22. Elektriciteit				
23. Radioactiviteit				
24. Hoogspanningsleidingen				
25. Opslag olie, kolen en gas				
26. Vergassing				
27. Peilverandering				
27.3 Structurele verlaging van het (streef)peil van oppervlaktewater	Als besluit niet voortvloeit uit artikel 81, eerste lid van de Landinrichtingswet of artikel 44, eerste lid van de Reconstructiewet Midden Delfland, in gevallen waarin:		- artikelen 3, 5, 7 en 9 Wet op de waterhuishouding	- Peilbesluit

Activiteiten	Mer-plichtig	Mer-beoordelingsplichtig	Plan-m.e.r. plichtig	Besluiten
	Onderdeel C	Onderdeel D	Het plan bedoeld in:	
	<ul style="list-style-type: none"> - verlaging \geq 16 cm - met oppervlakte \geq 200 ha, en - plaatsvindt in weidevogel- of gevoelig gebied 			
28. Natuurmonument				

COLOFON

NOTITIE REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU

MILIEUEFFECTRAPPORTAGE VOOR PLANNEN

OPDRACHTGEVER:

VIERDE WATERHUISHOUDINGSPLAN GELDERLAND

STATUS:

Vrijgegeven

AUTEUR:

drs. P.A. Weijers

GECONTROLEERD DOOR:

drs. K.M. van der Wel

VRIJGEGEVEN DOOR:

drs. B.P.W. Schlangen

13 juni 2008

B02023/CE8/026/000012

ARCADIS NEDERLAND BV

Beaulieustraat 22

Postbus 264

6800 AG Arnhem

Tel 026 3778 911

Fax 026 3515 235

www.arcadis.nl

Handelsregister

9036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.